

До краја изборне кампање остало је још две недеље. Од тога славе и празници чине бар половину дана. Тада се о политици више разговара за трпезом, него што се гледају политичке емисије. И потписивање ССП-а још није на видику. Заједно узето, све је мање вероватно да може доћи до озбиљнијег изборног преокрета. Дакле, ако све остане исто, о томе ко ће чинити владу одлучиваће Коштуница и Дачић.

Њихова изборна кампања била је јасно „патриотска” или европским речником казано – суверенистичка. Ако те две странке са радикалима буду имале јаку већину у скупштини, то ће значити да је у народу победила суверенистичка политика. Ако би се ДСС и СПС држали своје политике, морали би да направе владу с радикалима.

Такав развој, међутим, није сасвим изванредан. Јер, ДСС и СПС се такве владе боје. Није реч о неповерењу у радикале. Проблем је што ДСС и СПС знају да ће таква влада за противника имати Вашингтон, а можда и Брисел; да ће у скупштини имати снажну и хомогену опозицију; и да ће имати готово већину овдашње медијске и експертско-економске елите против себе.

Борити се са тако јаким противницима није лако. То, наравно, не искључује успех. Ако влада у првих шест месеци покаже снагу, ако брзо успостави контролу над системом, ако уверљиво демонстрира да одржава стабилност и да ће изгурати пун мандат (2012), таква влада ће постепено стећи поштовање. Али, за то су потребни памет, храброст и много рада. Потребна је „визија и мисија”. Потребно је бар мало оставити по страни личне и страначке интересе. Потребно је храбро се суочити са ненаклоњеним медијима. Потребно је ризиковати личне каријере, а можда и личне судбине.

Са друге стране, нека мешана влада са „унионистима” (да се опет послужимо европским речником) не би имала те проблеме. Ту би све било знатно комотније, далеко лакше. Опозиција би била подељена, САД и ЕУ мање ненаклоњени, а и београдска елита се не би баш за сваку ситницу на владу истресала.

Незгода је, међутим, у томе што би за ДСС и СПС од свих унионистичких странака можда био прихватљив само ДС. (И то уколико би се Тадић држао своје изјаве да би

између ЕУ и Косова увек изабрао Косово.) Али, ДС је исувише мандата препустио својим коалиционим савезницима (Г17 плус, ЛСВ). Питање је да ли ДС, ДСС и СПС могу сами намаћи већину. Чак и уз помоћ странака националних мањина, њима ће бити тешко да добаце до броја 126.

Са друге стране, изборна кампања је јасно разврстала странке и њихове бираче у две групације. Није претерано поштено да ДСС и СПС своје мандате добију на суверенистичкој политици, а да онда уђу у владу у којој већину имају унионисти (по броју освојених мандата ДС би вероватно имао већину). То би заправо значило да једна већина постоји у народу (суверенистичка), а друга у влади (унионистичка). Ако то не би било изневеравање народне воље, онда није јасно шта би то уопште могло бити.

Сав проблем са политиком у Србији је у томе што се елита и народ различито опредељују. У народу постоји суверенистичка већина, у елити унионистичка. Та разлика између елите и народа приметна је већ целу деценију. Последица је да наша елита презире народ, његове вредности и његове изборе. У Србији чим човек научи да користи рачунар и поверује да је постао елита прва реченица коју ће откуцати гласиће: „Срби су затуцан и примитиван народ”. (Ту укључујем и себе; види моју књигу „Србија између популизма и демократије”, 1993). Уколико би елита и народ сазрели и у главним стварима ипак постали сагласни, спољни притисак би се лакше поднео. Србијом се, међутим, тешко може владати са већином у народу, а мањином у елити. То је јуче оборило Милошевића. То сутра може оборити и суверенистичку владу.

Паметни људи у СРС, ДСС и СПС јасно виде да, ако желе да направе заједничку владу, потребне су им две победе. Једна на изборима, а друга након њих. Ова друга није ништа мање важна од прве. Она ће значити придобијање бар дела елите за своју политику. То придобијање се може постићи само демонстрацијом одговорности, посвећености и савесности. Људи из ових трију странака морају на делу, а не само на речима, да државне и народне интересе поставе изнад личних. Тако нешто може да уради само истинска национална елита.

Ако такву елиту немамо; ако ће се, у име нације, министри опет свађати око плена и пунити џепове; ако ће дилетантски радити и ленствовати; ако ће се у дипломатији понашати као слон у стакларској радњи; ако ће пустити да се због сопствене глупости све уруши већ после шест месеци; ако после свега државни и национални интерес постану речи које више нико неће смети да употреби; ако, дакле, све то треба да се догоди – онда је можда боље ништа и не покушавати. Онда је можда боље направити владу са ДС. Дати им владу и престати са подстрекивањем народа. Јер речи којима се

У име елите или бирача

Пише: Слободан Антонић
петак, 25 април 2008 01:17

буди нада, смеју да изговоре само они који су ту наду спремни и да остваре.